

Особливості вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану. Перевірка нотаріусами санкцій.

Кирилюк Дмитро
кандидат юридичних наук,
приватний нотаріус

У зв'язку з військовою агресією РФ проти України, на підставі пропозиції Ради національної безпеки і оборони України, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України 24.02.2022 року Указом Президента України було введено **воєнний стан** на території України.

В перший день війни Міністерством юстиції України **було відключено усі реєстри**.

Через деякий час **було відновлено роботу реєстру бланків, довіреностей, спадкового, апостилів та прийнято нормативно-правові акти**, які регулюють порядок вчинення нотаріальних дій та проведення реєстраційних дій в **умовах воєнного стану**.

Перелік нормативно-правових актів, прийнятих після 24.02.2022 року, для забезпечення функціонування нотаріату та системи державної реєстрації в умовах воєнного стану

28.02.2022	Постанова КМУ № 164 «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану»
03.03.2022	Постанова КМУ № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації»
06.03.2022	Постанова КМУ № 209 «Деякі питання державної реєстрації та функціонування єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану»
01.04.2022	Наказ МЮУ № 1307/5 «Про затвердження Переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану» (втратив чинність)

Перелік нормативно-правових актів, прийнятих після 24.02.2022 року, для забезпечення функціонування нотаріату та системи державної реєстрації в умовах воєнного стану

30.08.2022

Наказ МЮУ № 3642/5 «Про внесення змін до наказів Міністерства юстиції України від 28 березня 2016 року N 898/5 та від 25 листопада 2016 року N 3359/5»
(закріплено принцип екстериторіальності для окремих територій)

21.10.2022

Постанова КМУ № 1202 «Деякі питання реалізації актів законодавства у сфері міграції в умовах воєнного стану» (дійсність документів, що посвідчують особу)

22.12.2022

Наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією»

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

28.02.2022

- ✓ зупинено незавершені нотаріальні дії за зверненням громадянина рф, юридичної особи рф або юридичної особи, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин рф або юридична особа рф, до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором
- ✓ у разі звернення за вчиненням нотаріальної дії громадянина рф, юридичної особи рф або юридичної особи, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин рф або юридична особа, рф, нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії. Це обмеження не поширюється на нотаріальні дії із засвідченням справжності підпису на заявлі про вихід з громадянства рф

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

28.02.2022

- ✓ дозволено засвідчення справжності підпису на заявлі про надання дозволу на виїзд дитини за кордон строком до трьох місяців без використання спеціальних бланків
- ✓ продовжено визначений законодавством строк для внесення нотаріусом відомостей до єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції на підтвердженний державним підприємством «Національні інформаційні системи» час їх неналежного функціонування
- ✓ заборонено вчинення виконавчих написів за кредитними договорами, які не є нотаріально посвідченими

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

До прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором встановлено мораторій на:

- ✓ виконання, у тому числі в примусовому порядку, грошових та інших зобов'язань, кредиторами (стягувачами) за якими є РФ або особи, пов'язані з державою-агресором;
- ✓ відчуження, передачу в заставу, будь-які інші дії, які мають чи можуть мати наслідком відчуження нерухомого майна, цінних паперів, корпоративних прав, транспортних засобів, повітряних та морських суден, суден внутрішнього плавання особами, пов'язаними з державою-агресором, крім безоплатного відчуження на користь держави Україна;
- ✓ відчуження, передачу в заставу, будь-які інші дії, які мають чи можуть мати наслідком відчуження нерухомого майна, цінних паперів, корпоративних прав, транспортних засобів, повітряних та морських суден, суден внутрішнього плавання на користь осіб, пов'язаних з державою-агресором, або на користь РФ.

02.03.2022

Особи, пов'язані з державою-агресором це:

- громадяни РФ, крім тих, що проживають на території України на законних підставах
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства РФ
- юридичні особи, створені та зареєстровані відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку в статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є РФ, громадянин РФ, крім того, що проживає на території України на законних підставах, або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства РФ, - у випадку виконання зобов'язань перед ними за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті (**перелік осіб станом на 27.04.2023 року**)

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

06.03.2022

- ✓ розширено перелік дій, які можуть вчинятися без використання спеціальних бланків, зокрема, посвідчення довіреностей та заповітів, засвідчення справжності підпису на документах здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів

- ✓ зупинено перебіг строку для прийняття спадщини

✓ командирів (начальників) Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних (спеціальних) органів, органів цивільного захисту, які залучаються до здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії іноземної держави або інших уповноважених таким командиром (начальником) особою наділено правом посвідчувати заповіти та довіреності, крім довіреностей на право розпорядження нерухомим майном, управління і розпорядження корпоративними правами

✓ державна реєстрація проводиться виключно державними реєстраторами юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців, державними реєстраторами речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, посадовими особами Міністерства юстиції, його територіальних органів, включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку державних реєстраторів та посадових осіб

В березні 2022 року нотаріусів до вищевказаного переліку включено не було.
Доступ нотаріусів до реєстрів почали відновлювати лише з 03.05.2022 року.

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

- ✓ Визначено, що доступ користувачів (в тому числі нотаріусів) до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, припиняється в межах адміністративно-територіальних одиниць, перелік яких затверджується Міністерством юстиції.

24.03.2022

Перелік затверджено наказом МЮУ № 1307/5 від 01.04.2022 «Про затвердження Переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції України, в умовах воєнного стану»

- ✓ **Надано доступ нотаріусам до Єдиного державного реєстру для надання відомостей за зверненнями фізичних та юридичних осіб. Доступ надавався нотаріусам за їх зверненнями до технічного адміністратора реєстру.**
- ✓ **Надана можливість нотаріусами проводити державну реєстрацію приватних обтяжень рухомого майна та надавати інформацію з Державного реєстру обтяжень рухомого майна за зверненнями фізичних та юридичних осіб**

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

19.04.2022

- ✓ дозволено завершити нотаріальні дії, вчинення яких було розпочато за зверненням громадянина РФ, що проживає на території України на законних підставах, або юридичної особи, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин Російської Федерації, що проживає на території України на законних підставах, а також дозволено вчиняти нотаріальні дії від вище зазначених осіб. Також перелік нотаріальних дій, які можна вчиняти від імені громадян РФ доповнено заповітом військовополоненого.
- ✓ змінено перелік дій, які можуть вчинятися без використання спеціальних бланків, а саме: **виключено заповіти та довіреності на право розпорядження** нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва або майновими правами щодо майбутнього нерухомого майна, коштами на рахунках у банківських та інших фінансових установах, а також транспортними засобами на строк більше трьох місяців, управління і розпорядження цінними паперами, корпоративними правами, на право доступу до індивідуального банківського сейфа, а також дозволено засвідчувати підписи без використання спеціальних бланків лише на заяві про надання дозволу на тимчасовий виїзд дитини за кордон
- ✓ надано право вчиняти окремі нотаріальні дії, наприклад, посвідчувати договори щодо відчуження, поділу (виділу) нерухомого майна, лише нотаріусам, включеним до затвердженого Міністерством юстиції переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна, а також визначено критерії для включення нотаріусів до цього переліку

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

- ✓ розширено перелік суб'єктів, які можуть проводити державну реєстрацію, зокрема його доповнено нотаріусами, включеними до затвердженого Міністерством юстиції переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна.

Перший наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна» № 1760/5 було прийнято 03.02.2022.

19.04.2022

Нотаріусам, включеним до переліку нотаріусів із застереженням про заборону нотаріального посвідчення договорів щодо відчуження корпоративних прав, забороняється проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, а із застереженням про заборону нотаріального посвідчення договорів щодо відчуження нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва або майнових прав щодо майбутнього нерухомого майна (далі - нерухоме майно) - державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень

- ✓ заборонено нотаріальне посвідчення договору щодо відчуження нерухомого майна до закінчення одного місяця з дня державної реєстрації права власності відчужувача нерухомого майна, крім випадків набуття відчужувачем права власності у порядку спадкування або у результаті визначення розміру часток у праві спільної сумісної власності
- ✓ заборонено вчинення окремих нотаріальних дій на підставі довіреності, наприклад, посвідчення договорів щодо відчуження нерухомого майна

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

24.06.2022

- ✓ Змінено формулювання щодо обмеження повторного відчуження нерухомого майна одразу після його придбання.
- ✓ Заборонено нотаріальне посвідчення договору щодо відчуження нерухомого майна **до закінчення одного місяця** з дня державної реєстрації права власності відчужувача нерухомого майна, якщо таке право набуло відчужувачем під час дії в Україні воєнного стану на підставі договору або у зв'язку з передачею майна у власність юридичної особи як внесок (внесення майна до статутного (складеного) капіталу (статутного фонду), вступні, членські та цільові внески членів кооперативу тощо), або у зв'язку з виходом із складу **засновників (учасників) юридичної особи**.

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

- ✓ Змінено вимогу щодо заборони вчинення окремих нотаріальних дій на підставі довіреності.

Передбачена можливість нотаріального посвідчення окремих договорів (акта) на підставі довіреності, за умови що з дня її видачі минуло не більше одного місяця (не більше двох місяців, якщо її посвідчено консульською установою (дипломатичним представництвом) України або відповідно до законодавства іноземної держави). Понад встановлений строк дозволяється використання довіреності за умови отримання нотаріусом заяви довірителя про підтвердження дії довіреності. Справжність підпису на такій заяві повинно бути засвідчено нотаріусом не раніше ніж за сім календарних днів, а консульською установою (дипломатичним представництвом) України або відповідно до законодавства іноземної держави - не раніше ніж за один місяць до дня укладення (підписання) відповідного договору (акта).

24.06.2022

- ✓ Встановлено часові обмеження для зупинення перебігу строку для прийняття спадщини або відмови від її прийняття. Строк зупиняється на час дії воєнного стану, але не більше ніж на чотири місяці. Свідоцтво про право на спадщину видається спадкоємцям після закінчення строку для прийняття спадщини.

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

У зв'язку із прийняттям 30.08.2022 року наказу МЮУ № 3642/5 було виключено пункт про екстериторіальність державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, нерухомого майна для окремих адміністративно-територіальних одиниць із постанови КМУ № 209.

10.09.2022

На підставі наказу МЮУ № 3642/5 було встановлено **наступний порядок державної реєстрації в умовах воєнного стану та протягом одного місяця з дня його припинення або скасування:**

- державна реєстрація права власності та інших речових прав на нерухоме майно, місцезнаходженням якого є Автономна Республіка Крим, Донецька, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Харківська, Херсонська області, місто Севастополь, проводиться **незалежно від місцезнаходження такого майна**
- державна реєстрація юридичної особи та громадського формування, місцезнаходженням яких є Автономна Республіка Крим, Донецька, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Харківська, Херсонська області, місто Севастополь, проводиться **незалежно від місцезнаходження такої юридичної особи та громадського формування**

Хронологія змін у нормативному регулюванні вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

16.12.2022

Закріплено вимоги, згідно з якими для визначення переліку адміністративно-територіальних одиниць на яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів або забороняється вчинення нотаріальних дій тощо потрібно використовувати перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затверджений Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій.

Цей перелік було затверждено 22.12.2022 року наказом Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 309 та внесено відповідні зміни до постанов КМУ №164 та №209.

10.03.2023

- ✓ перелік нотаріальних дій, які можна вчиняти від імені громадян РФ доповнено нотаріальною дією щодо видачі свідоцтва про право на спадщину.

Особливості вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану (станом на 27.04.2023 року)

- ❖ незавершені нотаріальні дії за зверненням особи, пов'язаної з державою-агресором зупиняються. У разі звернення такої особи за вчиненням нотаріальної дії нотаріус відмовляє у її вчиненні.

Обмеження не поширюються на нотаріальні дії щодо:

1. засвідчення справжності підпису на заявлі про вихід з громадянства Російської Федерації;
2. видачі свідоцтва про право на спадщину;
3. посвідчення заповіту військовополоненого.

При цьому МЮУ в своєму листі від 22.02.2023 №№ 21912/1147-1-23/37.1 від 22.02.2023 звертає увагу, що нотаріусу забороняється безпідставно відмовляти у вчиненні нотаріальної дії.

- ❖ продовжує діяти мораторій на окремі дії за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, відповідно до Постанови КМУ № 187
- ❖ заборонено вчинення нотаріусами, робоче місце (контора) яких розташовано в межах територій, на яких ведуться активні бойові дії або тимчасово окупованих, нотаріальних дій, крім посвідчення довіреностей на право розпорядження коштами на рахунках у банках та небанківських фінансових установах, а також нотаріальних дій, які відповідно до законодавства можуть бути вчинені без використання спеціальних бланків нотаріальних документів

Також звертаємо увагу, що статтею 49 Закону визначено перелік підстав для відмови у вчиненні нотаріальної дії, зокрема нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії, якщо вчинення такої дії суперечить законодавству України, не подано відомості (інформацію) та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії.

При цьому нотаріусу або посадовій особі, яка вчиняє нотаріальні дії, забороняється безпідставно відмовляти у вчиненні нотаріальної дії.

На вимогу особи, якій відмовлено у вчиненні нотаріальної дії, нотаріус або посадова особа, яка вчиняє нотаріальні дії, зобов'язані викласти причини відмови в письмовій формі і роз'яснити порядок її оскарження. Про відмову у вчиненні нотаріальної дії нотаріус протягом трьох робочих днів виносить відповідну постанову (частина четверта статті 49 Закону).

Особливості вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану (станом на 27.04.2023 року)

- ❖ заборонено вчинення виконавчих написів за кредитними договорами, які не є нотаріально посвідченими
- ❖ перебіг строку для прийняття спадщини або відмови від її прийняття зупиняється на час дії воєнного стану, але не більше ніж на чотири місяці
- ❖ без використання спеціальних бланків нотаріальних документів здійснюється посвідчення окремих видів довіреностей та засвідчення справжності підпису на заявланнях про надання дозволу **на тимчасовий виїзд дитини за кордон**
- ❖ право вчиняти окремі нотаріальні дії, наприклад, посвідчувати договори щодо відчуження, поділу (виділу) нерухомого майна, лише нотаріусам, включеним до затвердженого Міністерством юстиції переліку нотаріусів, якими в умовах воєнного стану вчиняються нотаріальні дії щодо цінного майна
- ❖ заборонено нотаріальне посвідчення договору щодо відчуження нерухомого майна до закінчення одного місяця з дня державної реєстрації права власності відчужувача нерухомого майна у випадках передбачених постановою КМУ № 164
- ❖ встановлено **обмеження на відчуження об'єктів нерухомого майна** на підставі довіреності щодо строку її дії
- ❖ принцип екстериторіальності щодо державної реєстрації нерухомого майна та юридичних осіб закріплено наказом МЮУ № 3642/5 від 30.08.2022 року
- ❖ правом посвідчувати заповіти та окремі довіреності наділені командири (начальники) збройних формувань

Перевірка нотаріусами санкцій

Санкції

- це спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи, які можуть застосовуватися з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави (ч. 1 ст. 1 Закону України «Про санкції»).

Нормативне регулювання порядку застосування санкцій

- Закон України «Про санкції»
- Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»
- Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 року № 296/5
- Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про затвердження Положення про Державний реєстр санкцій» від 29.01.2024 року (далі - Положення)

Нормативне регулювання порядку застосування санкцій

Відповідно до пункту 7 глави 3 розділу I Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, при вчиненні нотаріальних дій нотаріус перевіряє факт застосування санкцій відповідних видів, передбачених статтею 4 Закону України «Про санкції», рішення про застосування яких прийняте Радою національної безпеки і оборони України та введено в дію указом Президента України до фізичних або юридичних осіб, що звернулися за вчиненням нотаріальної дії.

У разі звернення фізичної або юридичної особи за вчиненням нотаріальної дії щодо розпорядження активами нотаріус перевіряє також факт застосування санкції у виді блокування активів до юридичних та/або фізичних осіб, що можуть прямо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням такої нотаріальної дії.

Сутність та правова природа санкцій у вигляді блокування активів

Санкції – це спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи.

Види санкцій встановлені в статті 4 Закону України «Про санкції». Одним із різновидів санкцій є блокування активів.

Блокування активів – це тимчасове **позбавлення права** користуватися та **розпоряджатися** активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (п. 1 ч. 1 статті 4 Закону України «Про санкції»).

Забезпечення реалізації санкцій у виді **блокування активів** здійснюється відповідними органами державної влади, органами місцевого самоврядування та іншими суб'єктами у межах наданих їм повноважень.

Сутність та правова природа санкцій у вигляді блокування активів

Обтяження – це заборона або **обмеження розпорядження** та/або користування **нерухомим майном**, встановлені законом, актами уповноважених на це органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, або такі, що виникли з правочину (ст. 2 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон про реєстрацію прав)).

Обтяження, що підлягають державній реєстрації відповідно до Закону про реєстрацію прав, виникають з моменту такої реєстрації.

Перелік обтяжень, що підлягають державній реєстрації, закріплено в пункті 4 частини 1 статті 4 Закону про реєстрацію прав.

Він не є вичерпним і в останньому абзаці цього пункту передбачена реєстрація «інших обтяжень відповідно до закону».

Сутність та правова природа санкцій у вигляді блокування активів. Проблемні питання.

Чи є правова природа санкцій у вигляді блокування активів аналогічною до правової природи обтяження?

Чи повинні підлягати державній реєстрації санкції у вигляді блокування активів?

Чи є обґрунтованим внесення змін до законодавства для закріплення обов'язку щодо державної реєстрації у відповідних реєстрах санкцій щодо блокування активів?

Нормативне регулювання порядку застосування санкцій

Міністерством юстиції України було надано роз'яснення щодо змісту конструкції «юридичні та/або фізичні осіб, що прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) впливають на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії» листом № 8085/160181-33-22/8.3.2 від 23.01.2023 року, а також деяких особливостей практичної реалізації положень наказу Мін'юсту від 07.11.2022 № 4990/5.

В цьому листі міститься вказівка на можливість використання будь-яких інших надійних джерел для встановлення зв'язку із суб'єктами, що здійснюють вплив.

Такими джерелами є: офіційні засоби розкриття інформації (включаючи інтернет-сторінки) Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Національного банку України, Ради національної безпеки і оборони України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів виконавчої влади України, органів місцевого самоврядування, а також відповідні інтернет-сторінки органів іноземних держав, міжнародних, міжурядових організацій.

Також нотаріусам рекомендується використовувати пошуковий сервіс GOOGLE, портал Youcontrol тощо.

Також Міністерством юстиції України було надано роз'яснення щодо змісту конструкції прямий та опосередкований вплив листом № 44340/К-6463/8.3.2 від 21.03.2024 року.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callecentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код тільки з ЄДРПОУ 00015622

Нотаріальна палата України

вул. Хрестатик, буд. 6, оф. 5 а,
м. Київ, 01001

Щодо надання роз'яснення

Міністерство юстиції України розглянуло лист Нотаріальної палати України від 23.12.2022 № 58/5, зареєстрований у Мін'юсті 23.12.2022 за № 160181-33-22, щодо надання роз'яснень деяких питань практичної реалізації положень наказу Міністерства юстиції України від 07.11.2022 № 4990/5 «Про внесення змін до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.11.2022 за № 1386/38722, і в межах компетенції повідомляє.

Законом України від 12.05.2022 № 2257-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» внесено зміни, зокрема, до пункту 1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», яким установлено, що одним із видів санкцій є блокування активів. Блокування активів – це тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може **прямо чи опосередковано** (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити дії, **тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними**.

Так, з метою належного виконання нотаріусами при вчиненні нотаріальних дій вимог, установлених законодавством у сфері санкційної політики, Міністерством юстиції України видано наказ від 07.11.2022 № 4990/5 «Про внесення змін до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08.11.2022 за № 1386/38722, яким доповнено пункт 7 глави 3 розділу I Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22.02.2012 за № 282/20595, положеннями, які передбачають, що в разі звернення фізичної або юридичної особи за вчиненням нотаріальної дії щодо розпорядження активами нотаріус перевіряє також факт **застосування санкцій** у виді блокування активів до юридичних та/або

фізичних осіб, що можуть прямо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням такої нотаріальної дії.

У разі встановлення факту застосування санкцій, передбачених статтею 4 Закону України «Про санкції», до фізичних або юридичних осіб, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії (юридичних та/або фізичних осіб, що можуть прямо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням відповідної нотаріальної дії), нотаріус відмовляє у вчиненні такої нотаріальної дії відповідно до статті 49 Закону України «Про нотаріат», якщо вчинення нотаріальної дії приведе до порушення обмежень (заборон), установлених санкцією відповідного виду.

Слід зазначити, що законодавство, яке регулює відносини у сфері санкційної політики, не містить визначення чи пояснення, хто є **юридичними та/або фізичними особами**, що можуть прямо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням відповідної нотаріальної дії.

Водночас для розуміння поняття «**прямого чи опосередкованого (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинення дій, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження активами**» слід звернути увагу на роз'яснення Національного агентства з питань запобігання корупції від 29.12.2021 № 11 «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю (подання декларацій, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані, повідомлення про відкриття валютного рахунку)» (далі – **роз'яснення**).

Відповідно до положень пункту 71 роз'яснення «**прямим чи опосередкованим (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиненням дій, тотожних за змістом здійсненню права розпорядження активами, с дій суб'єкта щодо активів, які формально не належать суб'єкту декларування/чену його сім'ї, але фактично ним контролюються**». У цьому разі слід зауважити, що йдееться про об'єктів права власності третьої особи, яким властива приналімні одна з таких характеристик:

суб'єктом/членом його сім'ї отримує чи має право на отримання доходу від такого об'єкта;

суб'єктом/членом його сім'ї може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчинити щодо такого об'єкта дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ним».

Крім того, Законом України «Про захист економічної конкуренції», а саме статтею 1 визначено поняття «**контроль**» – вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини, який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема завдяки: праву володіння чи користування всіма активами чи їх значною частиною; праву, яке забезпечує вирішальний вплив на формування складу, результати голосування та рішення органів управління суб'єкта господарювання; укладенню договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання; заміщенню посади керівника, заступника

керівника спостережної ради, правління, іншого наглядового чи виконавчого органу суб'єкта господарювання особою, яка вже обіймає одну чи кілька із зазначених посад в інших суб'єктах господарювання; обійманню більше половини посад членів спостережної ради, правління, інших наглядових чи виконавчих органів суб'єкта господарювання особами, які вже обіймають одну чи кілька із зазначених посад в іншому суб'єкті господарювання. Пов'язаними особами є юридичні та/або фізичні особи, які спільно або узгоджено здійснюють господарську діяльність, у тому числі спільно або узгоджено чинять вплив на господарську діяльність суб'єкта господарювання. Зокрема, пов'язаними фізичними особами вважаються такі, які є подружжям, батьками та дітьми, братами та (або) сестрами.

Таким чином, з метою встановлення нотаріусами «юридичних та/або фізичних осіб, що можуть прямо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням такої нотаріальної дії», Мін'юст рекомендує керуватися, зокрема, вищезазначеними положеннями законодавства як актами, що регулюють подібні за змістом відносини (аналогія закону).

Водночас для виявлення та перевірки вказаних осіб нотаріус, у тому числі проводить відповідну розмову з особою, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії. За результатами аналізу отриманої інформації та уникнення сумнівів у її достовірності приймає рішення щодо:

виребовування відомостей та документів, необхідних для перевірки інформації/вчинення нотаріальної дії (зокрема, свідоцтва про факт державної реєстрації актів цивільного стану, установчі документи (статути, положення, засновницькі договори), структура власності тощо (статті 4, 46 Закону України «Про нотаріат»);

використання офіційних та/або надійних джерел для перевірки інформації.

Офіційними джерелами є автоматизовані інформаційні і довідкові системи, реєстри, бази та банки даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, а також відповідні органи іноземних держав та міжнародних, міжурядових організацій (Єдиний державний демографічний реєстр, Державний реєстр актів цивільного стану громадян, Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, Державний реєстр речових прав на нерухоме майно, Державний земельний кадастру, інші єдині та державні реєстри).

Надійними джерелами, зокрема, вважаються: офіційні засоби розкриття інформації (включаючи інтернет-сторінки) Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Національного банку України, Ради національної безпеки і оборони України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів виконавчої влади України, органів місцевого самоврядування, а також відповідні інтернет-сторінки органів іноземних держав, міжнародних, міжурядових організацій.

Також нотаріуси мають право використовувати бази даних сервіс-провайдерів, що надають безоплатно або платно інформаційні послуги; публічні джерела даних у мережі Інтернет, у тому числі офіційні інтернет-

представництва органів державної влади; офіційні інтернет-представництва систем декларування доходів публічними особами, включаючи Єдиний державний реєстр декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Слід звернути увагу, що у своїй діяльності нотаріус зобов'язаний дотримуватися чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності, застосовувати всі свої знання і професійну майстерність для належної охорони і захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Крім того, нотаріус є процесуально незалежною особою, яка самостійно надає правову оцінку поданим для вчинення нотаріальної дії документам та приймає рішення щодо вчинення нотаріальної дії чи відмови у її вчиненні.

Водночас нотаріус зобов'язаний відмовити у вчиненні нотаріальної дії в разі її невідповідності законодавству України або міжнародним договорам; якщо не подано відомості (інформацію) та документи, необхідні для вчинення нотаріальної дії (статті 5, 49 Закону України «Про нотаріат»).

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Лист № 44340/К-6463/8.3.2 від 21.03.2024 року

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcenter@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Підтвердження
оригіналу електронного
документа

Дмитру Кирилюку

вул. Хоткевича, 10, оф. 10,
м. Київ, 02094

Щодо результатів розгляду звернення

Міністерством юстиції України розглянуто Ваше звернення від 26.02.2024, зареєстроване в Мін'юсті 26.02.2024 за № К-6453, щодо надання роз'яснення стосовно процедури розробки та видання наказу Міністерства юстиції України від 07.11.2022 № 4990/5 «Про внесення змін до Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 08.11.2022 за № 1386/38722 (далі – наказ № 4990/5), та деяких термінів, що були запропоновані вказаним наказом, і в межах компетенції повідомляється.

Відповідно до положень статті 2° Закону України «Про нотаріат», пункту 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2024 № 228 (далі – Положення), Мін'юст забезпечує формування та реалізує державну політику, зокрема, у сфері нотаріату, а також забезпечує реалізацію державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції.

Формування державної політики, у тому числі полягає у розробленні відповідних нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання тих чи інших нагальних питань у відповідній сфері.

У свою чергу згідно зі статтею 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», пунктом 10 Положення Мін'юст у межах повноважень, передбачених законом, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України вдає накази, здійснюючи організацію і контроль за їх виконанням.

Так, Законом України від 12.05.2022 № 2257-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» внесено зміни, зокрема, до пункту 1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», яким установлено, що однім із видів санкцій є блокування активів. Блокування активів – це тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може

примо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотовожні за змістом здійсненю права розпорядження ними.

Водночас з метою належного виконання нотаріусами при вчиненні нотаріальних дій вимог, установлених законодавством у сфері санкційної політики, Міністерством юстиції України розроблено та видано наказ № 4990/5, яким доповнено пункт 7 глави 3 розділу I Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 22.02.2012 за № 282/20595, серед іншого, положеннями, які передбачають, що в разі звернення фізичної або юридичної особи за «вчиненням нотаріальної дії щодо розторядження активами нотаріус перевіряє також факт застосування санкції у виді блокування активів до юридичних та/або фізичних осіб, що можуть примо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням такої нотаріальної дії».

У разі встановлення факту застосування санкцій, передбачених статтею 4 Закону України «Про санкції», до фізичних або юридичних осіб, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії (юридичних та/або фізичних осіб, що можуть примо чи опосередковано впливати на фізичну або юридичну особу, яка звернулася за вчиненням відповідної нотаріальної дії), нотаріус відмовляє у вчиненні такої нотаріальної дії відповідно до статті 49 Закону України «Про нотаріат», якщо вчинення нотаріальної дії приведе до порушення обмежень (заборон), установлених санкцією відповідного виду.

Враховуючи викладене, наказ № 4990/5 був розроблений на виконання положень Закону України «Про санкції», з дотриманням вимог нормо-проектувальної техніки щодо узгодженості його положень з зазначеним Законом, у тому числі в частині термінології та використання відповідних словесних конструкцій.

Крім того, я розробці та опрацюванні проекту вказаного наказу взяли участь структурні підрозділи апарату Мін'юсту, що відповідають за відповідні сфери його діяльності:

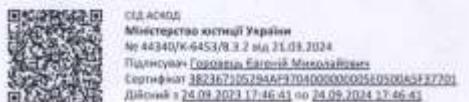
Департамент приватного права (формування політики у сфері нотаріату);

Департамент нотаріату (реалізація державної політики у сфері нотаріату);

Департамент санкційної політики (реалізація державної політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції);

Секретаріат Уповноваженого у справах Європейського суду з прав людини (відповідальний за підготовку висновку щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини);

Департамент реєстрації та систематизації правових актів (відповідальний за здійснення державної реєстрації нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також інших органів, акти яких відповідно до законодавства підлягають державній реєстрації).

Щодо словесної конструкції «прямого чи опосередкованого впливу на фізичних та/або юридичних осіб» (а також хто може бути такими «фізичними та/або юридичними особами»), що вживається в наказі № 4990/5, Мін'юстом у листі від 23.01.2023 № 8085/160181-33-22 до Нотаріальної палати України (копія додається) було надано відповідне роз'яснення з метою доведення його до відома нотаріусів.

У дополнення до вказаного та в контексті надання роз'яснення щодо осіб, які можуть бути пов'язаними з фізичною особою та/або юридичною особою, варто враховувати такі норми законодавства.

Відповідно до абзацу четвертого частини першої статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» близькі особи – члени сім'ї суб'єкта, зазначеного у частині першій статті 3 цього Закону, а також чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерика, рідний та двоюродний брати, рідна та двоюродна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прараба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тестя, теша, свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта.

Згідно з підпунктом 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 *Податкового кодексу України* пов'язані особи – юридичні та/або фізичні особи, та/або утворення без статусу юридичної особи, відносини між якими можуть впливати на умови або економічні результати їх діяльності чи діяльності осіб, яких вони представляють, з урахуванням таких критеріїв:

а) для юридичних осіб:

одна юридична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами іншої юридичної особи у розмірі 25 і більше відсотків (крім міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привileями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації);

одна і та сама юридична або фізична особа безпосередньо та/або опосередковано володіє корпоративними правами у кожній такій юридичній особі у розмірі 25 і більше відсотків;

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) одноособових виконавчих органів кожної такої юридичної особи;

одна і та сама юридична або фізична особа приймає рішення щодо призначення (обрання) 50 і більше відсотків складу колегіального виконавчого органу або наглядової ради кожної такої юридичної особи;

принаймні 50 відсотків складу колегіального виконавчого органу та/або наглядової ради кожної такої юридичної особи складають одні і ті самі фізичні особи;

одноособові виконавчі органи таких юридичних осіб призначенні (обрани) за рішенням однієї і тієї самої особи (власника або уповноважного ним органу);

юридична особа має повноваження на призначення (обрани) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрани) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради; кінцевим бенефіціарним власником (контролером) таких юридичних осіб є одна і та сама фізична особа;

повноваження одноособового виконавчого органу таких юридичних осіб здійснює одна і та сама особа;

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від однієї юридичної особи (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привileями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації) та/або кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших юридичних осіб, гарантованих однією юридичною особою (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привileями та імунітетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації), стосовно іншої юридичної особи, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, – більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець звітного періоду). Положення цього абзду не поширяються на суму кредитів (позик), залучених під державні гарантії;

б) для фізичної особи та юридичної особи:

фізична особа безпосередньо та/або опосередковано (через пов'язаних осіб) володіє корпоративними правами юридичної особи у розмірі 25 і більше відсотків;

фізична особа має право призначати (обирати) одноособовий виконавчий орган такої юридичної особи або призначати (обирати) не менш як 50 відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

фізична особа здійснює повноваження одноособового виконавчого органу в такій юридичній особі;

фізична особа має повноваження на призначення (обрани) одноособового виконавчого органу такої юридичної особи або на призначення (обрани) 50 і більше відсотків складу її колегіального виконавчого органу або наглядової ради;

фізична особа є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи;

сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від фізичної особи, наданих юридичної особі, та/або будь-яких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших фізичних осіб, наданих юридичної особі, які

надаються під гарантії цієї фізичної особи, перевищують суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, – більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець звітного періоду);

в) для фізичних осіб – чоловік (дружина), батьки (у тому числі усиновлювачі), діти (повнолітні/неповнолітні, у тому числі усиновлені), повнорідні та неповнорідні брати і сестри, опікун, піклувальник, дитина, над якою встановлено опіку чи піклування.

Усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) юридичній особі в іншій юридичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

безпосередньо належать такій юридичній особі в іншій юридичній особі;
належать будь-якій із пов'язаних сторін такої юридичної особи в іншій юридичній особі.

Для цілей визначення, чи володіє фізична особа безпосередньо та/або опосередковано корпоративними правами у розмірі 25 і більше відсотків у юридичній особі, усі корпоративні права, які належать (безпосередньо та/або опосередковано) фізичній особі, є сумою часток корпоративних прав, які:

безпосередньо та/або опосередковано належать такій фізичній особі в юридичній особі через володіння корпоративними правами;
належать будь-яким пов'язаним особам такої фізичної особи у зазначеній юридичній особі (без врахування осіб, пов'язаних з такою фізичною особою через пряме та/або опосередковане володіння корпоративними правами).

Якщо фізична особа визнається пов'язаною з іншими особами відповідно до підпункту 14.1.159 цього пункту, такі особи визнаються пов'язаними між собою.

У разі здійснення господарських операцій утвореннями без статусу юридичної особи з пов'язаною особою будь-якого з учасників договору про спільну діяльність, розмір вкладів яких у спільне майно становить 25 і більше відсотків, пов'язаними визнаються утворення без статусу юридичної особи (договору про спільну діяльність) і така пов'язана особа будь-якого з учасників такого договору.

Розмір частки володіння корпоративними правами розраховується у разі:
опосередкованого володіння (в одному ланцюзі) – шляхом множення часток володіння корпоративними правами;

володіння через кілька ланцюгів – шляхом підсумовування часток володіння корпоративними правами в кожному ланцюзі.

У разі коли частка володіння корпоративними правами кожної особи в наступній юридичній особі в ланцюзі становить 20 і більше відсотків, усі особи такого ланцюга є пов'язаними (незалежно від результатів множення).

Варто зауважити, що спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) застосовуються з метою захисту національних інтересів, національної

безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

У свою чергу нотаріус, здійснюючи професійну діяльність в межах делегованих йому державою повноважень, зобов'язаний захищати інтереси людини, суспільства і держави, дотримуватися вимог закону та сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності в суспільстві, довіри до закону і справедливості, як це передбачено Законом України «Про нотаріат» та Правилами професійної етики нотаріусів України, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 07.06.2021 № 2039/5, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 07.06.2021 за № 759/36381.

Враховуючи зазначене, належне виконання нотаріусами при вчиненні нотаріальних дій вимог, установлених законодавством у сфері санкційної політики, є іх безпосереднім обов'язком перед державою та суспільством в цілому.

Додаток: на 4 арк. в 1 прим.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ

Юлія Бабаєва, тел. 486 41 62

Згідно з оригіналом
Іванченко
12.03.2021
Гайдара 10.

Державний реєстр санкцій. Недоліки функціонування.

29 січня 2024 року було затверджено нормативно-правовий акт, яким регулюється створення Державного реєстру санкцій.

01 лютого 2024 року Державний реєстр санкцій було надано для використання.

Недоліки функціонування

1. Положення не містить критеріїв, за якими має здійснюватися пошук осіб, до яких застосовано санкції.

Проблема полягає в тому, що до нотаріусів застосовуються санкції у разі порушення законодавства про санкції, а отже відсутність критеріїв пошуку створює підґрунтя для зловживань.

2. Деякі функціональні можливості (програмне забезпечення) Державного реєстру санкцій, передбачені в пункті 5 Положення, не зовсім відповідають фактичним реаліям, зокрема:
 - 1) реєстрація та відображення детальних відомостей про осіб, щодо яких застосовано санкції;
 - 3) автоматизація процесів логічного контролю повноти та об'єктивності інформації, що вноситься до Державного реєстру санкцій;
 - 5) можливість автоматизації інформаційного обміну з іншими національними електронними інформаційними ресурсами та публічними електронними реєстрами, зокрема для оброблення інформації про блокування активів осіб, щодо яких застосовано відповідну санкцію;
 - 7) інформаційну взаємодію з інформаційними системами (реєстрами, кадастрами та банками даних), володільцями інформації у яких є державні органи, з метою використання у роботі Державного реєстру санкцій актуальної і достовірної інформації

Державний реєстр санкцій. Недоліки функціонування.

3. Відповідно до пункту 22 Положення у Державному реєстрі санкцій зазначається така інформація (види реєстрових даних):

...

- 6) перелік осіб, щодо яких застосовано санкції, та відомості для їх ідентифікації, зокрема:
 - а) для юридичної особи - найменування, країна реєстрації та, за наявності: реєстраційний, ідентифікаційний, податковий номер (код), місцезнаходження;

Однак фактично дані, які містяться в Державному реєстрі санкцій не відповідають вимогам законодавства.

Наприклад, до нотаріуса звертається представник за довіреністю компанії SIA "ROYAL PAY EUROPE", зареєстрована в Латвійській республіці, реєстраційний номер 50103973661, яка взята на облік платників податків в Україні з присвоєним податковим номером 880011923 для посвідчення договору. Для посвідчення правочину нотаріусу необхідна наступна інформація: найменування юридичної особи, податковий номер (саме наш податковий номер) та місцезнаходження юридичної особи.

За умови, що в довіреності і в правовстановлюючих документах в назві компанії допущена помилка, спричинена при перекладі назви компанії - замість "РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП" (назва, з якою компанію взято на облік як платника податків) вказано "РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП". Нотаріус формуючи витяг за назвою компанії, податковим номером 880011923, та країною легалізації діяльності Латвія, не зможе знайти юридичну особу, яка знаходитьться в Державному реєстрі санкцій.

Але якщо при формуванні витягу вказати навіть невірну назву компанії, але її іноземний реєстраційний номер (який є не важливим для українського нотаріуса і не завжди може міститися в документах), то юридична особа знаходитьться. Однак при цьому витяг з Державного реєстру санкцій не містить ані податкового номера, ані адреси взяття на облік платника податків в Україні.

Особливості пошуку

1. Немає однозначного висновку щодо того, як шукати в Державному реєстрі санкцій, щоб навіть за умови наявності помилок в написанні «прізвища», «імені», «по батькові», «назви юридичної особи», «ідентифікаційного коду» отримати інформацію про суб'єкта, щодо якого застосовані санкції.
2. Рекомендацій від розробників Державного реєстру санкцій щодо того, як краще здійснювати пошук, також не було надано.
3. В залежності від поєднання помилок в різних критеріях, суб'єкта можна як знайти так і не знайти. Наприклад, якщо помилка в прізвищі, але є правильно написане ім'я, ймовірно, що суб'єкт вдасться знайти, тоді як помилка в прізвищі без вказівки на ім'я знижує шанс на необхідний результат.
4. Обов'язкових критеріїв за якими має здійснюватися пошук – немає. Тобто нотаріус може здійснювати пошук як за ПІБ + ідентифікаційний код, так і просто прізвище чи просто код.
5. Зауважень чи рекомендацій від розробників Державного реєстру санкцій щодо поєднання критеріїв пошуку також немає.

Особливості пошуку. Загальні рекомендації.

1. Перед формуванням витягу рекомендується завжди здійснювати пошук у вкладці «Санкційні дії», оскільки навіть за умови помилкового написання прізвища, імені чи назви юридичної особи, найчастіше будуть відображені необхідні результати пошуку, за умови наявності даних про суб'єкта у Державному реєстрі санкцій.
2. В Державному реєстрі санкцій є можливість здійснювати пошук та формувати витяг з використанням спеціальних символів.

Однак слід враховувати наступне:

- 1) пошук у вкладці «Санкційні дії» можливо здійснювати з використанням майже будь-яких спеціальних символів;
- 2) формування витягу у вкладці «Витяг з реєстру» не допускає використання будь-яких символів, окрім «%» та «_».

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ПРІЗВИЩУ та ІМЕНІ, **НЕправильне** написання: Медв**Д**чук Віктор

СОТА Апарат РНБО України

Головна сторінка Санкційні дії Підсанкційні суб'єкти Витяг з реєстру Інтеграція даних УКР | ENG

Персональні санкції

Фільтри 1 Скинути

Типи санкційних дій Застосування Зміна Скасування

Статус санкційних дій Всі Чинні Нечинні

Тип підсанкційних осіб Юридичні Фізичні

Укази Президента України

Види санкцій

Термін дії

Кількість санкційних дій: 3

Застосування санкцій	Введено в дію Указом 726/2022 від 19.10.2022 ID: 22072611102225	Термін дії П'ять років до 19.10.2027
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що підтверджує особу Інформація відсутня
Податковий номер 1994214296		

Скасування санкцій	Введено в дію Указом 726/2022 від 19.10.2022 ID: 22072631000064	Видалено Указ 64/2021 від 19.02.2021 Додаток 1, позиція 7
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що підтверджує особу Інформація відсутня
Податковий номер 1994214296		

Застосування санкцій	Введено в дію Указом 64/2021 від 19.02.2021 Додаток 1, позиція 7	Скасовано Указом 726/2022, Додаток 0, позиція 64
Втратило чинність ID: 21006411100007		

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ПРІЗВИЩУ та ІМЕНІ, НЕправильне написання: Медв**Д**чук

СОТА Апарат РНБО України Головна сторінка Санкційні дії Підсанкційні суб'єкти Витяг з реєстру Інтеграція даних УКР | ENG

Персональні санкції

Фільтри 1 Скинути

Типи санкційних дій

Всі Застосування Зміна Скасування

Статус санкційних дій

Всі Чинні Нечинні

Тип підсанкційних осіб

Всі Юридичні Фізичні

Укази Президента України

Види санкцій

Термін дії

Медвдчук XQ

На жаль, за за обраними параметрами нічого не знайдено.
Спробуйте обрати інші параметри.

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ПРІЗВИЩУ та ІМЕНІ, **НЕправильне** написання: Медведчук Ввктор

СОТА Апарат РНБО України

Головна сторінка Санкційні дії Підсанкційні суб'єкти Витяг з реєстру Інтеграція даних

Медведчук Ввктор X Q

Персональні санкції

Фільтри 1 Скинути

Кількість санкційних дій: 3

Застосування санкцій	Введено в дію	Термін дії
ID: 22072611102225	Указом 726/2022 від 19.10.2022 Додаток 1, позиція 2225	П'ять років до 19.10.2027
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що пісвідчує особу Інформація відсутня
Податковий номер 1994214296		

Скасування санкцій	Введено в дію	Видалено
ID: 22072631000064	Указом 726/2022 від 19.10.2022	Указом 64/2021 від 19.02.2021 Додаток 1, позиція 7
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що пісвідчує особу Інформація відсутня
Податковий номер 1994214296		

Застосування санкцій	Введено в дію	Скасовано
ID: 21008411100007	Указом 64/2021 від 19.02.2021 Додаток 1, позиція 7	Указом 726/2022, Додаток 0, позиція 64

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ПРІЗВИЩУ та ІМЕНІ, НЕправильне написання: Медвдчук Ввктор

The screenshot shows the SOTA (СОТА) web application interface. At the top, there is a navigation bar with the logo 'СОТА Апарат РНБО України', followed by links for 'Головна сторінка', 'Санкційні дії', 'Підсанкційні суб'єкти', 'Витяг з реєстру', and 'Інтеграція даних'. On the right side of the top bar are language selection buttons for 'УКР | ENG'. Below the navigation bar, there is a search bar containing the text 'Медвдчук Ввктор' with a clear button 'X' next to it. The main content area has a title 'Персональні санкції'. On the left, there is a sidebar titled 'Фільтри' with several dropdown menus: 'Типи санкційних дій' (All selected), 'Статус санкційних дій' (All selected), 'Тип підсанкційних осіб' (All selected), 'Укази Президента України' (dropdown menu open), 'Види санкцій' (dropdown menu open), and 'Термін дії' (dropdown menu open). The main search results area contains a large orange warning icon with the text 'На жаль, за за обраними параметрами нічого не знайдено.' (Sorry, nothing was found according to the selected parameters.) and a smaller text 'Спробуйте обрати інші параметри.' (Try selecting other parameters.)

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ІДЕНТИФІКАЦІЙНОМУ КОДУ Медведчука (1994214296): НЕправильне написання: 199421429_

СОТА Апарат РНБО України

Головна сторінка Санкційні дії Підсанкційні суб'єкти Витяг з реєстру Інтеграція даних

УКР | ENG

Персональні санкції

199421429 X Q

Фільтри 1 Скинути

Типи санкційних дій: Всі Застосування Зміна Скасування

Статус санкційних дій: Всі Чинні Нечинні

Тип підсанкційних осіб: Всі Юридичні Фізичні

Укази Президента України

Види санкцій

Термін дії

Кількість санкційних дій: 3

Застосування санкцій	Введено в дію Указом 726/2022 від 19.10.2022 ID: 2207261102225	Термін дії П'ять років до 19.10.2027
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що посвідчує особу Інформація відсутня
		Податковий номер 1994214296

Скасування санкцій	Введено в дію Указом 726/2022 від 19.10.2022 ID: 22072631000064	Видалено Указ 64/2021 від 19.02.2021 Додаток 1, позиція 7
Медведчук Віктор Володимирович Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович	Детальніше	
Дата народження 07.08.1954	Громадянство UA	Документ, що посвідчує особу Інформація відсутня
		Податковий номер 1994214296

Застосування санкцій	Введено в дію Указом 64/2021 від 19.02.2021 ID: 21006411100007	Скасовано Указом 726/2022, Додаток 0, позиція 64
Втратило чинність	Детальніше	

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Пошук по ІДЕНТИФІКАЦІЙНОМУ КОДУ Медведчука (1994214296): НЕправильне написання: 1994214297

СОТА Апарат РНБО України Головна сторінка Санкційні дії Підсанкційні суб'єкти Витяг з реєстру Інтеграція даних УКР | ENG

Персональні санкції

1994214297

Фільтри 1 Скинути

Типи санкційних дій Всі Застосування Зміна Скасування

Статус санкційних дій Всі Чинні Нечинні

Тип підсанкційних осіб Всі Юридичні Фізичні

Укази Президента України

Види санкцій

Термін дії

На жаль, за за обраними параметрами нічого не знайдено.
Спробуйте обрати інші параметри.

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку скоріше всього буде пустий!!!**

Прізвище	Ім'я	По-батькові (не обов'язково)
Медв <u>дчук</u>	Віктор	

+ Додати ще

[Очистити форму](#) [Шукати](#)

Результати пошуку

Параметри пошуку:

[ПІБ - Медвдчук Віктор](#)

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

[Новий пошук](#) [Сформувати витяг](#)

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Прізвище	Ім'я	По-батькові (не обов'язково)
Медведчук	Ввктор	

+ Додати ще

[Очистити форму](#) [Шукати](#)

Результати пошуку

Параметри пошуку:

ПІБ - Медведчук Ввктор

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

[Новий пошук](#) [Сформувати витяг](#)

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку скоріше всього буде пустий!!!**

Податковий номер
199421429

+ Додати ще

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

ІПН - 199421429

Знайдено суб'єктів: 1

Під санкціями

Медведчук Віктор Володимирович
Medvedchuk Viktor / Медведчук Віктор Володимирович
Ідентифікатор в реєстрі: 14453

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Податковий номер

+ Додати ще

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

ІПН - 1994214297

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку скоріше всього буде пустий!!!**

Прізвище	Ім'я	По-батькові (не обов'язково)
Медведчук	Віктор	

+ Додати ще

Податковий номер

1994214297

+ Додати ще

[Очистити форму](#) [Шукати](#)

Результати пошуку

Параметри пошуку:

ПІБ - Медведчук Віктор

Знайдено суб'єктів: 1

 Під санкціями

Медведчук Віктор Володимирович

Особливості пошуку. Приклади: фізичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Прізвище

+ Додати ще

Ім'я

По-батькові (не обов'язково)

Податковий номер

+ Додати ще

[Очистити форму](#)

[Шукати](#)

Результати пошуку

Параметри пошуку:

ПІБ - Медвдчук Ввктор

ІПН - 1994214296

Знайдено суб'єктів: 1

[Під санкціями](#)

Медведчук Віктор Володимирович

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Пошук по НАЗВІ ТОВАРИСТВА ТОВ «РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП», НЕправильне написання: РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП

The screenshot shows the COTA system interface with the following details:

- Top Navigation:** COTA, Апарат РНБО України, Головна сторінка, Санкційні дії, Підсанкційні суб'єкти, Витяг з реєстру, Інтеграція даних, УКР | ENG.
- Search Bar:** ROYAL PAY EUROPE
- Left Sidebar (Filters):**
 - Фільтри (1)
 - Скинути
 - Типи санкційних дій: Всі (selected), Застосування, Зміна, Скасування
 - Статус санкційних дій: Всі (selected), Чинні, Нечинні
 - Тип підсанкційних осіб: Всі (selected), Юрідичні, Фізичні
 - Укази Президента України
 - Види санкцій
 - Термін дії
- Main Content Area:**
 - Кількість санкційних дій: 1
 - Застосування санкцій:** ID: 23001412100001 (link), Введено в дао Указом 14/2023 від 12.01.2023, Додаток 1, позиція 1, Термін дії П'ять років до 12.01.2028
 - Товариство з обмеженою відповідальністю "РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП"**
SIA "ROYAL PAY EUROPE" / Товариство з обмеженою відповідальністю "РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП"
Детальніше
 - Країна (територія) реєстрації: LV (link), Реєстраційний номер: 50103973661 (link), Податковий номер: 50103973661 (link), Інформація відсутня

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Пошук по НАЗВІ ТОВАРИСТВА ТОВ «РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП», НЕправильне написання: РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОПА

The screenshot shows the COTA system interface with the following details:

- Top Navigation:** Includes the COTA logo, the emblem of the Central Bank of Ukraine, and language options (УКР | ENG).
- Search Bar:** Contains the search term "РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОПА" and a clear button.
- Left Sidebar (Filters):**
 - Фільтри (1)** (Filters):
 - Типи санкційних дій:** All (Всі), Application (Застосування), Change (Зміна), Cancellation (Скасування).
 - Статус санкційних дій:** All (Всі), Valid (Чинні), Invalid (Нечинні).
 - Тип підсанкційних осіб:** All (Всі), Legal Entities (Юридичні), Individuals (Фізичні).
 - Укази Президента України:** (dropdown menu)
 - Види санкцій:** (dropdown menu)
 - Термін дії:** (dropdown menu)
- Search Results:**
 - Кількість санкційних дій: 1**
 - Застосування санкцій:** ID: 23001412100001 (link), Issued by Decree 14/2023 dated 12.01.2023 (Указом 14/2023 від 12.01.2023), Addendum 1, position 1 (Додаток 1, позиція 1), Term of validity: 5 years (до 12.01.2028).
 - Товариство з обмеженою відповідальністю "РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП"** (SIA "ROYAL PAY EUROPE" / Товариство з обмеженою відповідальністю "РОЯЛ ПЕЙ ЮРОП")
 - Країна (територія) реєстрації:** LV (link)
 - Реєстраційний номер:** 50103973661 (link)
 - Податковий номер:** Information available (Інформація відсутня)

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Пошук по НАЗВІ ТОВАРИСТВА ТОВ «РОЯЛ ПЕЙ ЙОРП», НЕправильне написання: РОЙЯЛ ПЕЙ ЙЮРОП

The screenshot shows the COTA (Aparat PNB) web interface. At the top, there is a navigation bar with the logo 'COTA Апарат РНБО України', menu items 'Головна сторінка', 'Санкційні дії', 'Підсанкційні суб'єкти', 'Витяг з реєстру', 'Інтеграція даних', and language options 'УКР | ENG'. Below the navigation bar, a search bar contains the text 'РОЙЯЛ ПЕЙ ЙЮРОП'. On the left side, there is a sidebar with filter options: 'Фільтри 1', 'Скинути', 'Типи санкційних дій' (All, Application, Change, Cancellation), 'Статус санкційних дій' (All, Effective, Ineffective), 'Тип підсанкційних осіб' (All, Legal, Physical), and dropdown menus for 'Укази Президента України', 'Види санкцій', and 'Термін дії'. The main content area displays a message: 'На жаль, за за обраними параметрами нічого не знайдено.' (Sorry, nothing was found according to the selected parameters.) and 'Спробуйте обрати інші параметри.' (Try selecting other parameters). A small icon of a document with a red 'X' is visible in the bottom right corner of the main content area.

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Назва юридичної особи
РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

Назва юридичної особи - РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку скоріше всього буде пустий!!!**

Назва юридичної особи
РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОПА

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

Назва юридичної особи - РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОПА

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Назва юридичної особи
РОЙЯЛ ПЕЙ ЙЮРОП

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

Назва юридичної особи - РОЙЯЛ ПЕЙ ЙЮРОП

За вказаними параметрами санкційних дій в Державному реєстрі санкцій не знайдено

Особливості пошуку. Приклади: юридичні особи.

Зверніть увагу! Якщо помилка в критеріях пошуку **витяг з реєстру при виборі ОДНОГО критерія пошуку** скоріше всього буде пустий!!!

Назва юридичної особи
РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП

Реєстраційний номер

Тип Номер

Реєстраційний номер 50103973661

+ Додати ще

Очистити форму Шукати

Результати пошуку

Параметри пошуку:

Назва юридичної особи - РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП Реєстраційний номер - 50103973661

Знайдено суб'єктів: 1

Під санкціями

Товариство з обмеженою відповідальністю "РОЙЯЛ ПЕЙ ЮРОП"

Питання

Узагальнені питання за зверненнями нотаріусів

Нотаріальна палата України з метою формування єдиної нотаріальної практики, забезпечення безспірності вчинення нотаріальних дій, попередження порушення нотаріусами санкційного законодавства, мораторію, встановленого *Постановою Кабінету Міністрів від 03 березня 2022 р. № 187*, та унеможливлення сприяння виведенню з України активів російської федерації та фізичних і юридичних осіб, пов'язаних з державою-агресором, державою-терористом, звертається з узагальненими за зверненнями нотаріусів питаннями.

Питання

1

Чи є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії **факт застосування санкцій щодо керівника та/або учасників (членів, акціонерів) юридичної особи або кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, а також мораторій, встановлений Постановою, у випадку звернення за вчиненням таких нотаріальних дій:**

- посвідчення договорів щодо відчуження нерухомого та рухомого майна, їх змін, розірвання, щодо розпорядження активами (майном) від імені юридичної особи;
- посвідчення договорів про встановлення довірчої власності, їх змін, розірвання;
- посвідчення довіреностей на розпорядження активами (майном) від імені юридичної особи;
- посвідчення договорів застави, іпотеки, їх зміни, розірвання, стороною яких є юридична особа, накладення/зняття заборони;
- посвідчення договорів лізингу, оренди з правом викупу;
- посвідчення договорів поділу (виділу) об'єктів нерухомого майна;
- посвідчення заповітів на користь юридичної особи;
- засвідчення справжності підписів на актах приймання-передачі, протоколах загальних зборів/рішеннях єдиного учасника юридичної особи?

Питання

2

Чи є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії факт застосування санкцій до керівника та/або засновників (акціонерів) юридичної особи або кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, а також мораторій, встановлений Постановою, у випадку звернення за вчиненням нотаріальної дії - засвідчення справжності підписів на акті приймання-передачі частки у статутному капіталі юридичної особи, у випадку, якщо зазначена у цьому пункті юридична особа:

- є набувачем частки у статутному капіталі;
- є відчужувачем частки у статутному капіталі;
- є частка у статутному капіталі зазначеної юридичної особи є об'єктом приймання-передачі;
- а також у випадку, якщо до складу співласників статутного капіталу входить підсанкційна особа?

Питання

3

Чи є підставою для відмови нотаріусом, який виконує функції державного реєстратора, **наявність факту застосування санкцій до керівника та/або учасників (засновників, членів, акціонерів) юридичної особи або кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, а також мораторію, встановленого Постановою, у випадках:**

- державної реєстрації набуття права власності на **нерухоме майно юридичною особою або на нерухоме майно, що належить на праві власності юридичній особі**, у порядку реалізації статті 37 Закону України «Про іпотеку»;
- державної реєстрації **виникнення, зміни, припинення обтяжень (заборони, іпотеки, інших обтяжень)**, суб'єктом яких є юридична особа;
- державної реєстрації зміни складу учасників, розміру їх часток, збільшення розміру статутного капіталу, зменшення розміру статутного капіталу;
- державної реєстрації змін відомостей про **юридичну особу, що пов'язані зі зміною складу учасників, до яких не застосовано санкції, розміру їх часток, збільшення розміру статутного капіталу, зменшення розміру статутного капіталу**;
- державної реєстрації змін відомостей про **юридичну особу, що пов'язані зі зміною розміру частки учасників, які володіють менше 25% в статутному капіталі**;
- державної реєстрації змін відомостей про **юридичну особу, що пов'язані зі зміною структури власності юридичної особи без зміни відомостей щодо кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, зміною місцезнаходження юридичної особи, зміною інформації про здійснення зв'язку з юридичною особою, відомостей про види економічної діяльності, зміну керівника юридичної особи**;
- державної реєстрації **знищення об'єкту нерухомого майна**;
- державної реєстрації змін до установчих документів **юридичної особи**?

Питання

4

Чи є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії юридичній особі, щодо якої відомо про **факт застосування санкцій до фізичних або юридичних осіб, які опосередковано володіють часткою у статутному капіталі такої юридичної особи, при цьому така частка становить менше 25% статутного капіталу і власники частки у статутному капіталі не здійснюють контроль (вирішальний вплив) щодо діяльності юридичної особи?**

5

Чи є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії за зверненням фізичної особи наявність **факту застосування санкцій щодо її родичів першого-п'ятого ступеня споріднення, а також мораторій, встановлений Постановою?** Які правові підстави та алгоритм виявлення родичів першого п'ятого ступеня споріднення?

Питання

6

Щодо яких суб'єктів слід здійснювати перевірку наявності/відсутності **факту застосування до них санкцій** при вчиненні нотаріальної дії чи реєстраційної дії за зверненням фізичної особи? Які особи в контексті законодавства у сфері застосування санкцій вважаються **особами, пов'язаними з фізичною особою**? Чи вважаються у розумінні санкційного законодавства пов'язаними особами **довіритель та повірений, набувач та відчу жувач, учасник юридичної особи та кінцевий бенефіціарний власник юридичної особи**?

7

Щодо яких суб'єктів слід здійснювати **перевірку наявності/відсутності факту застосування до них санкцій** при вчиненні нотаріальної дії чи реєстраційної дії за зверненням юридичної особи? Які особи в контексті законодавства у сфері застосування санкцій вважаються **особами, пов'язаними з юридичною особою**? Чи потрібно перевіряти **засновників, учасників (членів, акціонерів), керівника юридичної особи**? Чи є достатньою перевірка факту застосування санкцій **виключно щодо юридичної особи**?

Питання

8

Чи відрізняється коло суб'єктів, яких слід перевіряти на факт застосування до них санкцій в залежності від виду реєстраційної дії, яка проводиться? Чи є однаковим алгоритм перевірок, що проводяться державним реєстратором у разі зміни найменування юридичної особи, зміни КВЕДів або складу учасників (членів) юридичної особи?

9

Ураховуючи те, що відповідно до пункту 7 Порядку нотаріус аналізує види санкцій, просимо надати роз'яснення, які **види санкцій впливають на можливість вчинення яких нотаріальних дій?** Так, у випадку, якщо щодо особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії, застосовано санкції у вигляді заборони на розпорядження активами (майном), чи **можливо вчиняти будь-які інші нотаріальні дії, не пов'язані із розпорядженням активами (майном)**, наприклад, **засвідчення вірності копій (фотокопій) документів або нотаріальне засвідчення справжності підписів на документах?** Чи можна вчиняти будь-які **нотаріальні дії, пов'язані із розпорядженням активами**, якщо до особи застосовано санкції у вигляді **анулювання або зупинення ліцензій або спецдозволів, позбавлення державних нагород України, інших форм відзначення?**

Питання

10

Чи можуть бути вчинені реєстраційні дії щодо юридичної особи, щодо якої застосовано санкції у вигляді заборони на розпорядження активами (майном), за умови, що безпосередньо ця юридична особа будь-яких дій зі своїми активами не вчиняє, а реєстраційні дії відбуваються за зверненням керівника та/або учасника такої юридичної особи, щодо яких санкції не застосовувалися?

11

Чи поширюється дія пункту 12 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» щодо «повної або часткової заборони вчинення правочинів щодо цінних паперів, емітентами яких є особи, до яких застосовано санкції згідно з цим Законом» виключно на цінні папери, чи і на інші «корпоративні» (частки в статутному капіталі) та/або майнові права, власниками/суб'єктами яких є особи, до яких застосовано санкції згідно з цим Законом? Чи тотожні в контексті Закону України «Про санкції» поняття: «цінні папери» та «корпоративні/майнові права», у всіх випадках щодо будь-якої юридичної особи, чи лише у випадку обліку часток Центральним депозитарієм цінних паперів щодо ТОВ/ТДВ?

Питання

12

У який спосіб нотаріус/державний реєстратор має встановлювати **факт прямого чи опосередкованого впливу на особу**, яка звернулась за вчиненням нотаріальної дії? Які правові основи та алгоритм встановлення факту прямого чи опосередкованого впливу на особу, яка звернулась за вчиненням нотаріальної дії?

13

При вчиненні нотаріальних та/або реєстраційних дій з активами, як визначити чи є такий актив таким, щодо якого особа, на яку накладено санкції, може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, totожні за змістом здійсненню права розпорядження ними? Чи існує відповідний реєстр, перелік або інше належне джерело інформації? Які дії та документи в цьому випадку будуть підтверджувати належну перевірку нотаріуса факту застосування санкцій, передбачених пунктом 1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» в частині таких активів?

Питання

14

Просимо надати **приклад дій**, які за своїм змістом тотожні праву розпорядження у контексті санкційного законодавства.

15

Також просимо розробити спільно з Нотаріальною палатою України **алгоритм проведення перевірок нотаріусами факту застосування санкцій** під час проведення нотаріальних та реєстраційних дій.

Дякую за увагу!

